
RMK Lahemaa külastusala

Külastuskorralduskava 2020-2029
2024. aasta täitmise aruanne

Riigimetsa Majandamise Keskus
Külastuskorraldusosakond
2025

Sissejuhatus

2024. aastat iseloomustab pikk ja soe suvi, mis soosis aktiivset looduses liikumist pika perioodi vältel. Samuti olid looduses liikumist soosivad sügisesed ilmastikuolud. RMK hallatavatele puhke- ja kaitsealadele tehti 2024. aastal 3,2 miljonit külastust. Leidus objekte, kus eelneva aastaga võrreldes käis mõnevõrra vähem külastajaid ja mitmeid, kus käis külastajaid see-eest märkimisväärselt rohkem, seda erinevat tüüpi kasutusega objektide osas. Külastusmahu tõusu oli täheldada eelkõige suuremate linnade läheduses.

Üle-eestiliselt on külastajad üldjoontes rahul pakutavaga. 2024. aastal kujunes üle-eestilise elanikkonnauuringu andmetel hinnangu väärtuseks 4,3 (skaala 1-5); 2023. aastal oli see 4,4. Eelmise aastaga võrreldes mõjutas koondindeksi väikest langust eelkõige hinnang külastustaristute piisavusele (4,2 vs 4,0). 2024. aasta pikk soe suvi, mis tõi puhke- ja kaitsealadele pikal perioodil palju külastajaid, on mõjutanud ka rahulolu indeksit - sedasorti soojal suvel võib jääda väheks ettevalmistatud kohtasid, eriti tihedamalt asustatud piirkondades.

Loodushariduse poole pealt oli 2024 aasta loodusharidusprogrammidel osalejate poolest enam-vähem võrreldaval tasemel eelmise aastaga. Külastuskeskuste lõikes oli täheldatav mõningane tõus. Sündmustel osalejate arv oli 2024 aastal languses. Osales ca 12 000 inimest vähem. Külastuskeskused panid öla alla jaanuaris õpetajate streigi ajal, pakkudes mitmesuguseid harivaid tegevusi. Juunis toimus sündmuse üle Eesti teavituskampaania "Saunaviht riigimetsast" raames, "Valge öö" toimus seekord Kablis. Aasta lõppu tähistas "Kargete elamuste aeg" mitmel pool radadel ja külastuskeskuste juures valgusinstallatsioonide ja mitmesuguste tegevustega. Toimus traditsiooniline "Metsaviktoriin".

Teabepunktidest otsiti 2024 aastal teavet ca 10 000 korral enam kui eelneval aastal. Valmis looduses liikumise reegleid tutvustav voldik teabepunktides jagamiseks. Programmiarenduse poole pealt valmisid 2024 aastal metsamajandust ja RMK-d tutvustavate programmide tarbeks kõigile keskustele uued õppevahendid-metsapusle ja RMK sõnamäng.

Lahemaa külastusalal iseloomustab 2024. aastat haagissuvilatega külastajate kasv. Tavapäraselt pargitakse haagissuvila ning tutvutakse ümbrusega jalgratastel või jalgsi mitme päeva vältel. Haagissuvilaid pargitakse nii külastuskeskuste kui lõkkekohtade parklatesse. Rohkelt on täheldada ka Läti ja Leedu numbrimärkidega turismibusse, millel on järel haagis jalgratastega. Buss pargitakse sageli Sagadi mõisa parklasse ning siis sõidetakse päeva jooksul väiksemate gruppidega Lahemaal ringi. Taolised grupid jõuavad ka Oandu külastuskeskusesse. Rahvuspargi külastamisele mõjub mõnevõrra pärssivalt ühistranspordiga alale liikumise keerukus ning see tingib suure sõidukiga alale saabujate arvu.

Matkateeliste seas on märgata väikest tõusu ning palju on nende hulgas välismaalasi. Eestlased eelistavad matkateid läbida etapiti mõnepäevaste matkadena. Kevadeti on näha palju linnuvaatlejaid ning suve saabudes tõuseb hüppeliselt välisturistide arv. Tunnetuslikult on nad pärit Kesk-Euroopast (Saksamaa, Holland, Belgia jne). Rahvas

kasutab RMK taristut aina rohkem. Välis turistid käivad pea alati külastuskeskuses, kuid siseturist läheb ka iseseisvalt, infot küsimata, radadele.

Tõusnud on ootused taristu kvaliteedile. Hooldusringide vahel võib tekkida olukord, kus eelmise kasutaja segadust pole veel likvideeritud ja külastaja võib seetõttu hinnata kogu taristu hooldust kehvaks.

Suurenenud on ka inimeste arv, kes nõ „kolivad“ pikemaks ajaks telkimiskohale, mõnikord lausa kuuks ajaks. Siiani on piisanud taolisel juhul inimeste tähelepanu juhtimisest igaüheõiguse põhimõtetele ning nad leiavad mõne muu viisi pikalt looduses viibimiseks. Mõningal määral on esinenud ka hüljatud sõidukeid ning telke, mis on kas politsei abiga või loodusvahi poolt likvideeritud loodusest. Endiselt toimub hea koostöö loodusgiididega ning suuremate gruppide puhul kooskõlastatakse taristu kasutamine RMK-ga. Tavakülastajate poolt uuritakse ka lõkkekoha-piknikukoha broneerimise võimalusi, mida RMK hetkel ei võimalda.

Vandalismi esineb külastusalal vähesel määral, pigem on see probleemiks Tallinna läheduses. Erandina võib välja tuua Viitna MKA, kus järjepidevalt lõhutakse piirdeid, mis takistavad ligipääsu järvele. Tihti rikutakse seal ujumist, lõkke tegemist, paadisõitu keelavaid piktogramme.

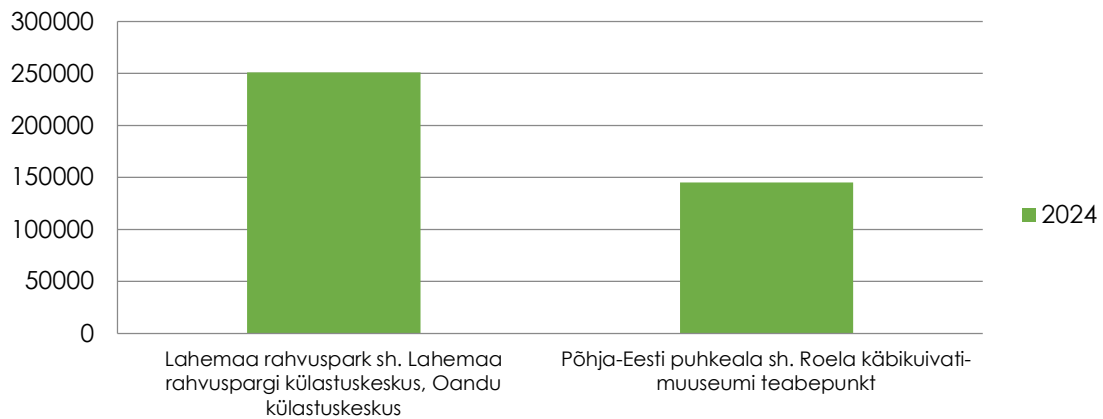
1. Regulaarselt läbiviidavad seired ja uuringud

1.1. Küllastajauuring

2021. aasta juulis lõppesid perioodil 2020-2021 läbi viidud küllastajauuringud Lahemaa rahvusparkis ja Põhja-Eesti puhkealal. Kokkuvõtted tulemustest on leitavad Lahemaa küllastusala küllastaja ja küllastusseire materjalide lehel veebis:

<https://rmk.ee/spetsialist/ulevaated-ja-kavad/kulastuskorralduskavad/>.

1.2. Küllastusmahu seire

Joonis 1. Lahemaa rahvusparki sh. Lahemaa rahvusparki küllastuskeskuse ja Oandu küllastuskeskuse küllastatavus, Põhja-Eesti puhkeala sh. Roela käbikuivati-muuseumi teabepunkti küllastatavus 2024. aastal.

Eelneva aastaga võrreldes tõusis küllastatavus nii Lahemaa rahvusparkis kui ka Põhja-Eesti puhkealal. Eelnevatel aastatel tõusnud Viru raba küllastatavus on stabiliseerunud ja võrreldes varasema aastaga vähesel määral langenud, küll aga on suurenenud enamuse teiste küllastusobjektide küllastatavus ümbruskonnas.

Ala küllastusmahu arvutamiseks (Joonis 1) on kasutatud küllastajate peamiste liikumisteedele paigaldatud loendurite loendustulemuste andmeid (Tabel 1), laiendades neid küllastajauuringust saadava küllastajavoogude infoga. Praegu on käimas üleminek hooajaliselt küllastajate loendamisel aastaringsele loendamisele. Üleminekuperioodil on esitatud andmed kahel kujul, loendusperiood (mai algus kuni novembri teine pool) ja aastaringne küllastusmaht. Objektid, kus pole veel loendurit, mis võimaldab aastaringset loendamist, on aastaringne küllastusmaht arvatud tuginedes küllastajauuringu käigus kogutud küllastuse sesoonsuse andmetele.

Tabel 1. Lahemaa külastusala külastusobjektide külastatavus loendusperioodil ja aastas.

Külastusobjekt	Külastatavus 2024
Altja loodus- ja kultuurilooline rada	22100/26100*
Koprarada	4700/5600*
Oandu loodusmetsarada	4100/4800*
Purekkari telkimisala	21300/24700*
Tsitre telkimisala	17500/20300*
Viru raba õpperada	63200/77200*
Käsmu loodusrajad, sh. Vana-Jüri ots	39700/45700*
Kaberneeme lõkkekohad	44200/51300*
Neeruti loodusrada	8800/10400*

* aastaringne külastusmaht

1.3. Külastusobjektide seisundi seire

Lahemaa rahvusparki ning Põhja-Eesti puhkeala objektidel toimus külastusobjektide seisundi seire viimane seirering 2022. aastal ning andmeid on käsitletud külastuskorralduskava 2022. aasta aruandes. Varasemad andmed ja seire lühitutvustus on leitavad külastuskorralduskava samanimelises peatükis (3.3). Järgmine seirering nimetatud aladel toimub eeldatavalt 2026. aastal.

1.4. Ressursi seire

Üle-eestiliselt koguti külastusobjektide kogumahuna jäätmeid 2024. aastal ligi 3867 m³. Jäätmete maht on võrreldes 2023. aastaga vaid pisut suurenenud (2%). Lõkkepuid soetati 2024. aastal kokku 2309 m³, mis võrreldes 2023. aastaga jäänud praktiliselt samaks.

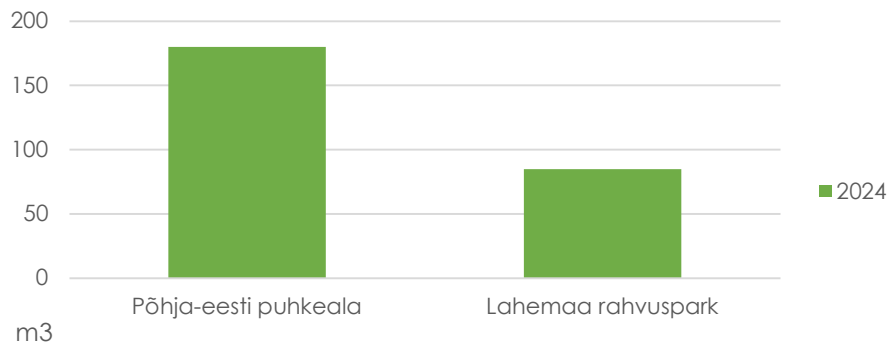
Põhja-Eesti puhkealal koguti 2024.aastal jäätmeid 180 m³ ja Lahemaa rahvusparkis 85 m³. Lõkkepuid kasutati Põhja-eesti puhkealal 145 m³ ja Lahemaa rahvusparkis 70 m³.

Sarnaselt eelnevatele aastatele veetakse Põhja-Eesti puhkealal tekkinud jäätmeid loodusvahtide poolt ka Lahemaa jäätmekastidesse ning statistika kajastab veopõhist arvutust. Tundmuslikult saab öelda, et suurimad probleemid on Kaberneeme lõkkekohtades ning Tsitre telkimisalal. Kaberneeme lõkkekohtades on tunda suvilarajooni läheduse mõju kuna jäätmekastides on endiselt ohtralt olmejäätmeid, mida lõkkekohtade kasutamisel ei teki. Probleem võimendub kevadeti, mil mahuti juurde tuuakse remondi ning koristamise käigus tekkinud jäätmeid.

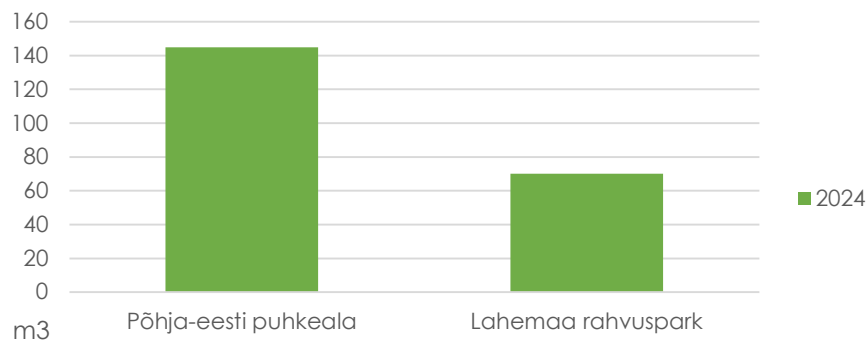
Jäätmete liigiti äraandmise võimalus on külastuskeskuste ja Ojaäärse loodusmaja juures.

Mõningal määral esineb jätkuvalt ka lõkkepuude varastamist.

Ülevaate külastusaladel tekkinud jäätmete kogusest ja kasutatud lõkkepuude kogusest annavad joonised 2 ja 3.

Joonis 2. Lahemaa rahvuspargis ja Põhja-Eesti puhkealal 2024 aastal kogutud jäätmed

Joonis 3. Lahemaa rahvuspargis ja Põhja-Eesti puhkealal 2024 aastal kasutatud lõkkepuud

2. Loodusteadlikkuse edendamine ja teabe jagamine

Loodusteadlikkuse edendamiseks kontaktivabalt jätkus Loquizi tarkvara platvormi kasutamine. Lahemaa rahvuspargi külastuskeskus pakkus 2 erinevat mängu ja Oandu külastuskeskus 5 erinevat mängu. Oandu külastuskeskuses kogusid jätkuvalt populaarsust iseseisvalt läbitavad seljakotiprogrammid, mida pakutakse erinevatel teemadel ja radade jaoks.

Lahemaa rahvuspargis jätkati LK 110 aardeseeria geopeitusega ning osaleti kolmandat korda Lahemaa giidide koolitamisel.

Lahemaa rahvuspargi külastuskeskusest sai teavet 15 534 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest võttis osa 396 inimest. Need sündmused olid:

1. Loodusõhtu Peeter Hussariga – aasta lind 2024 – kukulind kägu
2. Loodusõhtu Tiit Maraniga – aasta loom 2024 – vetehunt saarmas
3. Loodusõhtu Ivar Sibulaga – aasta puu 2024 – tamm
4. Eesti looduse päeva matk Laukasoo

Oandu külastuskeskuses sai teavet 7742 inimest ja erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 15 508 inimest. Olulisemad sündmused :

1. Lugude jutustamise õppepäev retkejuhtidele, loodusgiididele, õpetajatele Piret Pääri ja Piret Kuke juhendamisel
2. Traditsiooniline talvine matkapäev mis toimus juba 23. Korda.
3. Loodusvaatluste maraton Oandul koos nahkhiirevaatlusega Jaanus Remmi juhendamisel. Tuvastati 4 liiki kaitsealuseid nahkhiiri, kes said hiljem kantud ka EELIS-e andmebaasi
4. Looduskaitsekuu matkad Tsitres, Oandul ja Altjal
5. Seenematkad. Kärt Tomingase kontsert Oandu suures küünis.
6. Valgusrada ja sellega seotud meisterdamispäevad Oandul oli uudne populaarne sündmus ning tõi palju uusi külastajaid

Metsaviktoriinil oli lisaks traditsioonilisele aasta tegijate rubriigile suurem tähelepanu metsanduslikel küsimustel - hooldusraied, ürasekid ja nende tõrje, puude kahjustused.

Programmide osas sai Oandu külastuskeskus lisaks varasemale "Kes elab metsa sees" programmile murakamärgise ka programmidele "Lahemaa - rannamaa" ja "Kuidas käbist saab puu"

Roela käbikuivati-muuseumi teabepunkt oli jätkuvalt avatud kolmel päeval nädalas, kokku sai teavet 2490 inimest. Erinevatest loodushariduslikest tegevustest (sh sündmused, viktoriinid, programmid jms) võttis osa 786 inimest. Külastatavuse tõus oli kolmekordne, sellele aitas lisaks mitmekesistele koostöistele üritustele kaasa ka külaseltsi kohvik, mis tõmbas külastajaid ligi päris hästi.

Käbikuivati-muuseumis toimus koostöös Roela külaseltsiga hulk sündmusi:

1. Muuseumiöö - Käbimaja tuurid, seljakotimatkad, näiteringi etendus "Võõras"
2. Saunavihapäev - vihatarkused ja vihategu, vikatiga niitmine, Käbimaja tuurid, kohvik.
3. Avatud talude päev - Käbikuivati tuurid, metsloomade tundmise rada lastele, laat, kohvik
4. Jõuluvana vastuvõtt Käbikuivatis

Positiivne oli taimetarga raja uuendamine, mis toetab loodushariduslike tegevuste läbiviimist. Pärandkultuuri rajal valminud laudtee lõik lubab raja seda osa kasutada aastaringselt, vahepeal oli see võimalik ainult kuival ajal.

3. Hooldus ja rekonstrueerimine

Lahemaa külastusala ja selle külastuskeskuste tegevuseks kasutati 2024. aastal otsekuludena kokku ligi 414 tuhat eurot. Nimetatud vahendid kasutati külastustaristu majandamiseks (vajalike külastustaristu muudatuste kavandamiseks, muudatuste elluviimiseks, külastustaristu korrashoiu tagamiseks), maastiku seisundi säilitamiseks, külastuse suunamiseks, vajalikeks seireteks ning külastuskeskustes läbiviidavate loodusteadlikkust edendavate tegevuste korraldamiseks. Taristu korrashoiule kasutati

200 tuhat eurot, külastajate teavitamisele ja külastuse suunamisele ligi 50 tuhat eurot ning loodusteadlikkuse edendamiseks kokku 163 tuhat eurot, sellest külastuskeskuste korrashoiule 96 tuhat eurot.

2024. aasta möödus suuresti projekteerimistööde tähe all. Aasta jooksul valmisid Viru raba parkla väikevormide projekt ning Kostivere karstialale loodava õpperaja projekt. Kostivere õpperaja projekteerimisse olid aktiivselt kaasatud Jõelähtme Vallavalitsus ja kohalikud elanikud. Projekti koostamise käigus viidi läbi mitmeid kaasamisi, mille raames oli huvilistel võimalik kaasa rääkida nii projekteerimise lähteülesande kui ka projekti koostamisel.

Projekteeriti ja ehitati ka Sagadi Metsasõbra park, mis loob loogilise ühenduse Sagadi mõisa külalisparkla ning Sagadi–Oandu metsajuttude raja vahel. Parkla äärde rajati sild, mis viib uuele pargialale. Sealt saavad külastajad mööda jalgteid liikuda paviljonini ning edasi laudteele, mis viib tiigini ja metsajuttude raja alguseni. Pargialale paigaldati pingid ning rajati esmane haljastus, millele lisanduvad hiljem nimeliselt istutatavad puud.

Kaberneeme telkimisala projekteerimiseks korraldati 2024. aastal projekteerimishange ning sõlmiti ka leping tööde teostamiseks, paraku tuli RMK-l projekteerijapoolse valeinfo esitamise tõttu leping lõpetada. Uus projekteerimishange Kaberneeme telkimisala rekonstrueerimiseks korraldatakse 2025. aastal.

2024 aastal otsustati loobuda eraldiseisvatest projekteerimistest Lahemaa rahvusparki objektidel, kus ei ole vajalikud asendiplaanilised muudatused. Kavandamisel on Lahemaa rahvusparki objektide ühtse identiteediga väikevormide projekteerimine. Ühtne lähenemine võimaldab säästa eelarvet ning tagab ühtlasema ja kvaliteetsema tulemuse kogu rahvusparki ulatuses.

Taristu uuendamiste osas viidi aasta alguses lõpule Taimetarga raja parendustööd – vananenud trepid ja laudteed asendati uute ja kaasaegsetega. Mitmel objektil teostati ka väiksemahulisi uuendustöid, näiteks Esku ja Koljaku puhkekohtades paigaldati uued laudpingid, Kaberneeme lõkkekohas asendati laudpinke ja vahetati välja vana kuivkäimla, Kalmeoja lõkkekohas uuendati katusega laudpink ja Tsitre puude raja ääres asendati vana kuivkäimla uuega.

Käsmus sõlmiti 2024. aastal koostööleping Käsmu Külaseltsiga, mille raames toetas RMK parkla rajamist Käsmu kabeli juurde. Parkla kaudu saab mugavalt alustada Käsmu loodus- ja kultuuriloolise raja külastust, mis parandab külastajakogemust ja hajutab külastuskoormust piirkonnas. Mustoja parkla liideti lõkkekoha koosseisu ning see ei eksisteeri enam eraldiseisva objektina ja Vainupea parkla ning Kõverjärve parkla kannavad edaspidi puhkekoha nimetust.

Loodusteadlikkuse edendamisest ja teabe jagamisest annab ülevaate ptk. 2 ja tabel 3. Kogutud jäätmete kogustest ja küttepuid kulust annab ülevaate ptk. 1.4. Suuremahulisemad tööd on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Lahemaa külastusalal perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine 2024.

Külastusobjekt	Kaitseala, võõnd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise periood			2024. aastal teostatud tööde kirjeldus
					2020-2022	2023-2026	2027-2029	
Lahemaa rahvuspark								
RMK matkatee Oandu-Aegviidu/Oandu - Kalmeoja lõik (sh. Oandu-Võsu matkarada, Nõmmeveski-Liiapeksi matkarada, Võsu-Nõmmeveski matkarada)	Lahemaa rp	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine Matkatee viitade uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Höövli tee puhkekoha ja pärandkultuurilise metsaülevahtu/metsavahi koha korrastamine (säilimise ja ohutuse tagamise remonttööd)		x		
Kuueristi puhkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Käsmu loodus- ja kultuurilooline rada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Käsmu skv, Palganõmme skv	Ala planeeringu uuendamine Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Projekteerimine	Vana-Jüri otsa parkmetsa suunamise ja ligipääsetavuse projekti koostamine		x		
			Taristu rajamine	Projektijärgse taristu rajamine			x	
			Teavitamine	Teabekandja koostamine Käsmu parklasse			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Käsmu matkarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Käsmu skv,	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Projekteerimine	Palganeeme otsa arendus pärast sõjaväerajatiste lammutamist		x		
			Taristu rajamine	Käsmu järve parkla rajamine			x	

	Palganõm me skv		Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Käsmu jalgrattarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Käsmu skv, Palganõm me skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Viidastuse ja märgistuse uuendamine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Viru raba õpperada	Lahemaa rp, Viru raba skv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Projekteerimine	Parkla projekteerimine	x			
			Projekteerimine	Parkla väikevormide projekteerimine		x		Valmis Viru raba parkla väikevormide projekt
			Taristu rajamine	Parkla rajamine	x			
			Taristu rajamine	Parkla väikevormide rajamine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu rekonstrueerimine	Laudraja rekonstrueerimine			x	
			Teavitamine	Viru raba õpperaja parkla teabekandjate koostamine ja valmistamine	x	x		
Viru raba õpperaja vaatetorn	Lahemaa rp, Viru raba skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Torni ehitustehniline ekspertiis. Vaatetorni rekonstrueerimine.		x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus ja remonttööd	x	x	x	
Kalmeoja lõkkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Tegevuste mitmekesistamine	Projekteerimine	Lõkkekoha rekonstrueerimise ja täiendavate lõkkekohtade rajamise projekteerimine.			x	Ei teosta

			Taristu rajamine	Lõkkekoha rekonstrueerimine, täiendavate lõkkekohtade rajamine.			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine Vana karjääri korrastamine (võsa eemaldamine, kalda korrastus).	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh paigaldati uus laud-pink
Altja loodus-ja kultuurilooline õpperada	Lahemaa rp, Altja pv, Merinõmme skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Raja viidastuse uuendamine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine ja trükkimine	x			
Nõmmeveski lõkkekoht	Lahemaa rp, Kõrve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Maastikukaitsemeetmete rakendamine	Taristu rekonstrueerimine	Lõkkekoha rekonstrueerimine. Juurdepääsu tee parandamine, parkla piiramine, Lahemaa värava paigaldamine.		x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Oandu loodusemetsarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv, Kõrve skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Raja rekonstrueerimine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh uuendati parklapiirded ja pingid
Oandu taimetargarada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Erivajadustega külastajatele taristu	Taristu rekonstrueerimine	Raja rekonstrueerimine		x		Raja rekonstrueerimise II etapp, valmisid raja lõunapoolsed laudrajalõigud ja trepp

		arendamine. Teavitamise kvaliteedi tõstmine. Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Viidastuse ja infotahvlite osaline uuendamine. Raja treppide ja laudtee lõikude rekonstrueerimine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Oandu pärandkultuurirada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Teavitamise kvaliteedi tõstmine. Lisavõimaluste loomine. Aastaringse kasutuse soodustamine. Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Laudtee asendamine puiduhakkest rajaga, infotahvlite uuendamine, jooksev hooldus.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Taimeaiateabekandjate koostamine ja valmistamine. Heinaküünide teabekandjate koostamine ja valmistamine	x	x		
Oandu telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Invaligipääsu projekteerimine		x		
			Taristu rekonstrueerimine	Telkimisala rekonstrueerimine		x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh vahetati 2 laud-pinki ning 1 lõkkekolu
Koprarada	Lahemaa rp, Sipa skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Treppide ja laudraja projekteerimine		x		
			Taristu rekonstrueerimine	Treppide ja laudraja rekonstrueerimine. Väikevormide rekonstrueerimine.		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Majakivi-Pikanõmme loodusõpperada	Lahemaa rp, Suurekõrve	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Raja tagumise (tornipoolse) parkla ja käimla rekonstrueerimine			x	

	skv, Lahemaa pv		Taristu rekonstrueerimine	Raja osaline rekonstrueerimine		x	x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh uuendati piirdeid
			Teavitamine	Torni teabekandjate koostamine ja valmistamine			x	
Purekkari telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimise projekteerimine			x	
			Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Tsitre telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Rekonstrueerimise projekteerimine			x	
			Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh paigaldati uus käimla ning parandati juurdepääsuteed
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine ja trükkimine (rajainfo mereäärsele parklasse, Lahemaa rahvuspargi info)		x		
Tsitre puude rada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Raja info uuendamine, uute teabekandjate koostamine rajale ja vaatetorni	x			
Juminda telkimisala		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Rekonstrueerimine		x	x	

	Lahemaa rp, Mere pv		Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ojaäärse metsarada	osaliselt Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Metsaraja teabe ja infotahvlite uuendamine, uute tahvlite lisamine	x			
Võsu telkimisala	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine Tegevuse mitmekesistamine Loodusharidusliku suuna arendamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Taristu lammutamine	Endise metsavahi maja lammutusprojekt ja likvideerimine			x	
Mustoja lõkkekoht	Lahemaa rp, Vainupea skv, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Silla rekonstrueerimisprojekt			x	
			Taristu rekonstrueerimine	Silla rekonstrueerimine			x	
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ojakivi rada	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi tõstmine Parkimisvõimaluste parandamine Teavitamiskvalitee di tõstmine	Taristu rajamine	Parkla rajamine raja algusesse		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Parkla piirete uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine kivi juurde	x			
Mohni loodusrada	Lahemaa rp, Mohni skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu rekonstrueerimine	Taristu rekonstrueerimine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Koljaku puhkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh paigaldati uus laud-pink

			Teavitamine	Teabekandja koostamine		x		
Esku puhkekoht	Lahemaa rp, Lahemaa pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh paigaldati uus laud-pink
			Teavitamine	Teabekandja koostamine		x		
Sagadi-Oandu matkarada	Lahemaa rp.	Taristu kvaliteedi säilitamine	Projekteerimine	Matkaraja projekteerimine	x			
			Taristu rajamine	Matkaraja rajamine	x			
			Projekteerimine	matkaraja pikendus Sagadi mõisani		x		Projekteeriti matkaraja pikendus Sagadi mõisani koos Metsasõbra pargiga
			Taristu rajamine	matkaraja pikendus Sagadi mõisani		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, hooldus- ja remonttööd	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine	x	x		
Külastusobjekt	Kaitseala, vöönd	Arengusuunad	Tegevus	Tegevuse kirjeldus	Planeeritud tööde teostamise periood			2023. aastal teostatud tööde kirjeldus
					2020- 2022	2023- 2026	2027- 2029	
Põhja-Eesti puhkeala								
RMK matkatee Penijõe- Aegviidu- Kauksi/Ohepalu-Roela lõik	Mõdriku- Roela mka, Roela skv;	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Matkatee viidastuse ja märgistuse parandamine, infotahvlite paigaldamine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine ja valmistamine	x			

Raketibaasi lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Mardihansu lõkkekoht	Porkuni mka, Porkuni pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Ohepalu lõkkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kaberneeme lõkkekohad		Taristu kvaliteedi tõstmine Maastikukaitseliste meetmete rakendamine Ala planeeringu uuendamine Tegevuse mitmekesistamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Piirete uuendamine.	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine, sh paigaldati uus käimla ning katusega laud-pink
			Projekteerimine	Ala planeeringu uuendamise projekti koostamine		x		Viidi läbi hange projekteerija leidmiseks, kuid leping projekteerijaga lõpetati. Uus projekteerimishange tehakse 2025 aastal
			Taristu rajamine	Ala täielik rekonstrueerimine		x	x	
			Teavitamine	Õpperaja arendamine alale, uute teabekandjate koostamine õpperajale ja objektile		x		
			Taristu rekonstrueerimine	Ranna laudtee rekonstrueerimine	x			
Neeruti loodusrada	Neeruti mka, Neeruti pv, Karuangu skv, Kiisa skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Rajamärgistuse, viitade uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Rajal asuvate teabekandjate uuendamine		x		
Eesjärve telkimisala	Neeruti mka, Neeruti pv, Karuangu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Leivahjumäe lõkkekoht	Neeruti mka, Neeruti pv, Karuangu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Tissipuu lõkkekoht	Neeruti mka, Neeruti pv, Karuangu skv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Viitna loodusõpperada	Viitna mka, Viitna skv, Nabudi skv, Linajärve pv	Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teabekandjate koostamine ja trükkimine	teabe koostamine, paigaldamine	x			
Roela lõkkekoht	Mõdriku-Roela mka, Roela skv	Taristu kvaliteedi säilitamine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Olemasoleva taristu hooldus- ja remonttööd. Rajamärgistuse, viitade uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Lõkkekohta kaitseala infotahvli lisamine		x		
Roela käbikuivati-muuseum	Mõdriku-Roela mka, Roela skv	Taristu kvaliteedi tõstmine Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Hoone korstna remont, käimlate kohandamine masinaga tühjendatavaks, õue-ala välimööbli uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	info koostamine, paigaldamine		x		
Pedassaare lõkkekoht	Kolga lahe mka, Pedassaare pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Pedassaare metsamaja	Kolga lahe mka, Pedassaare pv	Taristu kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Pedassaare matkarada	Kolga lahe mka, Pedassaare pv	Taristu kvaliteedi tõstmine. Teavitamise kvaliteedi tõstmine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine. Raja varustamine infotahvlitega. Suunaviitade uuendamine	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
			Teavitamine	Teabekandjate koostamine		x		
Vainupea puhkekoht		Taristu kvaliteedi säilitamine	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kõverjärve puhkekoht	Ohepalu lka, Kõverjärve pv	Arengusuunad lahtised	Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Olemasoleva säilitamine kuni Viitna-Ohepalu-Tapa matkamarsruudi arenduse selgumiseni	x	x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine
Kostivere karstiala õpperada	Kostivere karstiala mka	Taristu rajamine	Projekteerimine	Kostivere karstiala õpperaja projekteerimine koos parkimislahendustega		x		Koostati Kostivere õpperaja projekt
			Taristu rajamine	Taristu rajamine		x		
			Teavitamine	Teabekandjate materjalide koostamine		x		
			Taristu remont/uuendamine ja hooldamine	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine		x	x	Taristu jooksev hooldus, remont ja uuendamine

Tabel 3. Lahemaa külastusala külastuskeskustes perioodil 2020-2029 planeeritud tegevused ja nende täitmine 2024.

Külastuskeskus	Tegevuste kirjeldus	Tööde teostamise aeg			2024. aastal teostatud tööde kirjeldus
		2020-2022	2023-2026	2027-2029	
Lahemaa rahvusparki külastuskeskus	Külastuskeskuse hoone hooldus- ja remonttööd	x	x	x	
	Kvaliteetse teabe jagamiseks teha koostööd SA Virumaa Muuseumitega ruumide kasutamisel	x	x	x	
	Külastuskeskuse kolimine Sagadi mõisa hoonetekompleksi, uue ekspositsiooni väljatöötamine			x	
Oandu külastuskeskus	Külastuskeskuse hoonetekompleksi hooldus- ja remonttööd	x	x	x	
	Aastaringselt kasutatava suurema auditooriumi loomiseks endise metskonna garaaži renoveerimine	x		x	
	Endise metskonna sauna kohandamine matkajatele pesemisvõimaluste loomiseks ja ravimtaimede programmide läbiviimiseks	x	x	x	
	Külastuskeskusesse viiva tee korduspindamine	x			